

[Johannes Jensen.]

store Virksomheder i det hele vil ofte slet ikke have Lærlinge eller i alt Fald kun nogle faa, fordi de ikke vil have Ulejligheden med at uddanne dem. Derfor foregaar den meste Lærlingeuddannelse i de mindre Virksomheder, og jeg tør sige, at de Lærlinge, som har lært i Provinsen eller paa de smaa Værksteder i det hele, er dem, som har faaet den bedste Uddannelse; det er dem, som er mest sikre paa at faa Plads, ogsaa naar de kommer til København, fordi man ved, at de har været i en Virksomhed, hvor de ikke har været til at staa ved een bestemt Maskine eller ved eet bestemt Arbejde, men at det har været nødvendigt for dem at beskæftige sig med de Ting, som kommer ind til Forarbejdning, og at de derfor har faaet en mere alsidig Uddannelse, end Lærlingene i Regelen faar paa de store Værksteder.

Det ærede 7de Medlem for 5te Kreds (Hans Lausten) udtalte sig til Gunst for ad Lovgivningens Vej at indføre Bestemmelser om Forholdet mellem Svende og Lærlinge. Jeg vil ikke sige, at det forbavtede mig, for jeg har jo ikke kendt det ærede Medlems Stilling til dette Spørgsmaal tidligere, men det forbavser mig for saa vidt, som den Mand, der i Fjor her i Tinget førte Ordet paa det radikale Venstres Vegne, nu afdøde Landstingsmand Aubeck, tog Afstand fra den da foreslaaede Bestemmelse om, at der ad Lovgivningsvejen skulde skabes et bestemt Forhold mellem Antallet af Svende og Lærlinge. Jeg tror ogsaa, man skal være lidt forsigtig hermed. Landstingsmand Aubeck henviste til, at hvis man vilde den Vej, kunde man overlade det til Aftaler mellem Hovedorganisationerne, de faglige Organisationer, og man har faktisk indenfor enkelte Organisationer saadanne Aftaler: Jeg vil ikke sige, at noget saadant tiltaler mig stærkt, men saa længe disse Aftaler holder sig indenfor en Grænse, der muliggør tilstrækkelig Tilgang til Faget, kunde jeg i og for sig finde det forsvarligt. Derimod vilde jeg meget fraraade at gaa den Vej, som blev foreslaaet i Fjor: at Ministeren skulde afgøre Sagen, ganske vist efter en Indstilling fra Hovedorganisationerne, thi som Regel vil Hovedorganisationerne staa imod hinanden, idet Mesterorganisationerne vil forlange et stort Antal Lærlinge, medens Svendeorganisationerne vil foretrække et mindre Antal. Ministeren maa saa vælge, om han vil følge Mestrenes eller Svendenes Indstilling, eller han maa, hvis han vil være upartisk, gaa en Mellemsvej, og hvis de to Parter opdager det, vil man hurtigt

lære, at det gælder om at stramme Forordningerne saa stærkt som muligt, og saa vil det gaa her ligesom ved Forligsinstitutionen. Men der kunde ogsaa tænkes en anden Mulighed, nemlig at de to Parter i en vis Situation bliver enige om at begrænse Tilgangen til Faget, saaledes at det paa-gældende Fag i Virkeligheden bliver monopoliseret, og det er det værste Tilfælde, der kan indtræffe, thi en saadan Monopolisering af et enkelt Fag vender i Virkeligheden Brodden mod det hele Samfund.

Den højtærede Indenrigsminister var inde paa Spørgsmaalet om, hvem der skulde udrede Udgifterne til Rekvisitter og Materialer, og sagde, at den almindelige Regel hidtil har været, at Mesteren skulde betale det. Jeg tør ikke bestride Rigtigheden heraf — det er muligt, den højtærede Minister sidder inde med Oplysninger, der bekræfter dette —, men min Opfattelse er rigtignok den, at det hidtil som Regel har været saaledes, at Mesteren kun har betalt Skolepengene, og at det var en Undtagelse, naar han tillige betalte Rekvisitter og Materialer. Hvis det i Loven forandres til, at man siger, at Mesteren skal betale Skolepenge i Stedet for Undervisning, vil jeg ikke virke hen til, at Mesteren ikke skulde have Tilladelse til ogsaa at betale Rekvisitter og Materialer, men der er jo nogen Forskel paa, om han skal gøre det, eller om han har Lov til at gøre det. Jeg synes, man i alt Lovgivningsarbejde bør bestræbe sig for at faa saa klare Bestemmelser, at man kan undgaa senere Fortolkning, som jo altid kan falde forskelligt ud, efter som den paagældende Minister ser paa Sagerne.

Jeg skal endelig gøre en enkelt Bemærkning til det ærede 8de Medlem for 2den Kreds (Wildner). Det er muligt, at den højtærede Indenrigsminister har gjort den samme Bemærkning, som jeg her vil gøre, men jeg blev kaldt bort et Øjeblik, saa jeg har ikke hørt det. Det ærede Medlem begyndte med at sige, at han glædede sig over, at den højtærede Indenrigsminister — og dermed mente han vel ogsaa det Parti, jeg tilhører — nu saa anderledes paa Lærlingelovgivningen end i Fjor og de foregaaende Aar. Dette maa imidlertid bero paa en Misforstaaelse. Jeg tror, at hverken den højtærede Minister eller det Parti, jeg tilhører, har forandret Opfattelse af, hvorledes der bør lovgives paa dette Omraade. I Folketinget stemte Venstre ikke for det Lærlingelovforslag, der blev oversendt til Landstinget, og hvis vi her havde faaet Tid til at fortsætte Behandlingen af dette Lovforslag, vilde Venstres Stilling have vist, at der